

# Nait Soez'n

*Ruysd*

UITGAVE VAN DE GRONINGER STUDENTENBOND

25 november 1974

3e jaargang no. 19

35 ct

anti-bezuinigingsmanifestatie

## BEZUINIGINGEN BLIJVEN BESTRIJDEN

Met een strijdbare manifestatie in Huize Maas, waar zo'n 250 mensen aanwezig waren, werd donderdagmiddag 14 november de aktieweek tegen de bezuinigingen beëindigd. De aanwezigen stelden hun eisen aan de regering: weg met Posthumus, geen herverdeling van personeelsplaatsen tussen de universiteiten, meer geld en meer personeel. Tevens werd van het Kollege van Bestuur geëist dat het met Klein gaat onderhandelen op basis van de besprotingsaanvragen van de fakulteiten, dus dat het de besluiten van de U-Raad uitvoert.

Op de manifestatie werd tevens duidelijk dat het verzet tegen de regeringspolitiek tav. het wetenschappelijk onderwijs steeds breder wordt. Vanuit alle sectoren van het hoger onderwijs waren sprekers aanwezig, en bovendien sprak iemand namens het Groningse komitee tegen de werkloosheid. Deze zette uiteen, dat akties op de universiteit tegen de bezuinigingen en de akties tegen de werkloosheid elkaar



versterkten, en dat onderlinge solidariteit tussen studenten en werkloze en werkende arbeiders op dit moment geboden is.

### aktieweek

De dagen voorafgaande aan de manifestatie in Huize Maas werden op de fakulteiten uitgebreide discussies ge-

voerd over de gevolgen van het bezuiningsbeleid op het onderwijs en onderzoek. Geconstateerd werd dat Klein een ware plunderpolitiek voert. Hij berooft de universiteiten van goed onderwijs, van werkkolleges, van projektonderwijs, van de integratie van onderwijs en onderzoek. Met zijn bezuinigingen en parkeerartikelen ondermijnt hij de democratisering. Hij berooft met zijn personeelstoeiwijzing in feite de universiteiten van hun personeel, met zijn studententstops van hun studenten. Algemeen werd daarom gekonkludeerd dat op dit moment aktie meer dan noodzakelijk is. In de letterenfakulteit is daar al een krachtig begin mee gemaakt: een aantal kolleges werd opgeschort om uitgebreid discussie te kunnen voeren over de situatie waarin het wetenschappelijk onderwijs verkeert. Bij Nederlands is een komitee van studenten en personeel gevormd, dat zich inzet om volgend jaar studententstops voor de afdeling Nederlands tegen te houden.

### manifestatie

Op de manifestatie van don-

derdagmiddag oefende een zestal sprekers zware kritiek uit op de onderwijspolitiek van staatssecretaris Klein. Door GSB-voorzitter Peter Soethoudt werd aangegeven hoezeer dit aanvaankelijk nog als semi-progressief betitelde kabinet verrechtst is. Hij wees op de plannen van de regering om de gezondheidszorg te herstrukturieren, op de 1 miljard extra die aan defensie wordt gegeven, op de verlaging van het aantal lessen in het middelbaar onderwijs (op aandringen van ex-onderwijsminister en VNO-voorzitter Van Veen), op de 4 à 5000 uitgeloten bij het w.o. en de 12 tot 15000 bij het HBO. Dit is niet in overeenstemming met wat de progressieve partijen in de verkiezingen hebben beloofd, dit is niet in overeenstemming met Keerpunt! Hiertegenover staan de superwinsten van de grote koncerns. 'T is onzin om te beweren dat onze eisen niet realistisch zijn. Het geld is er wel, maar het wordt verkeerd besteed, als het naar de grote koncerns en naar defensie gaat, aldus Peter Soethoudt.

Hoe rechts de politiek die Klein voert, is, blijkt vooral uit de Meerjarennota die eind september uit is gekomen. De universiteiten krijgen gezamenlijk slechts 350 formatieplaatsen per jaar. Door Martin de Jonge, die sprak namens het Universitair Komitee voor Goed Onderwijs (UKGO) werd aangegeven dat de prioriteitenologie van Klein slechts valse suggesties wekt. Het is niet zo dat de ene sektor van het onderwijs erop vooruit gaat, als op de andere wordt bezuinigd. Het hele onderwijs loopt terug, de prioriteitenstelling werkt ten nadele van het hele onderwijs!

## U-raad roept Klein op 't matje navordering wordt niet uitgevoerd!

De universiteitsraad heeft, op voorstel van de progressieve frakties, (GSB, PRO-WP en PRO-TAP) het Kollege van Bestuur de opdracht gegeven voorlopig de navordering van het kollegegeld, dat in de vorige twee studie jaren is geboycot, niet ter hand te nemen. Aan Klein wordt gevraagd in een liefst mondelinge discussie eerst een reactie te geven op de juridische bedenkingen tegen zijn navorderingsbepalingen. De U-raad acht de manier waarop Klein de navordering wil uitvoeren namelijk onwettig.

Het Kollege van Bestuur heeft toegezegd het besluit van de U-raad te zullen uitvoeren.

Reeds in september besloot de U-raad te wachten met de uitvoering van de navordering totdat Klein met betere richtlijnen zou komen. Met name het feit dat met te terugwerkende kracht (tot 't studiejaar 1972/73) een nieuwe definitie van 'onderwijsvoorzieningen' wordt ingevoerd, stuitte op groot verzet van de universiteiten.

*vervolg zie pag. 2*

*vervolg zie pag. 2*



## reduktieburo STUDAIR

Speciaal voor de naderende sinterklaasfestiviteiten, kerstvakantie etc. hebben we een nieuw overzicht gemaakt van de mogelijkheden, die je hebt bij het GSB-reis en reductieburo aan de Visser straat. Een stencil hiervan ligt aan de balie en bij de fakulteitsgroepen, adviesburo's etc.

### WINTERPROGRAMMA STUDAIR:

Ga met de kerstvakantie eens met het jongerenreisburo Studair. Tot op de laatste dag voor je vertrek kun je nog een kaartje kopen! Deze kaartjes zijn vanaf de datum van uitgifte 2 maanden geldig. Handig. Bijvoorbeeld retour Parijs f38 (vanaf Roozendaal retour Londen f76 (vanaf Hoek van Holland. retour Rome f169,50 retourvlucht New-York f800 Je moet echter voor de treir reizen ervan uitgaan, dat dit prijzen zijn vanaf de belgische grens. Aansluitende kaartjes met 20% korting zijn verkrijgbaar vanaf vele stations.

### GELUIDSAPPARATUUR

Er zijn talloze mogelijkheden. Er is een speciaal ster ciltje van samengesteld, dat aan de balie verkrijgbaar is. Elke woensdagmiddag is er iemand die je over één en ander kan adviseren. We hebben ook doe-het-zelf-pakketten voor de handige jongens: bv: KEF CHORALE, inhoud: 2 tweeters 2 woofers 2 scheidingsfilters + bouwtekening Voor de prijs van f278,50 Het hout (volgens tekening) moet je zelf aanschaffen. Bedenk echter wel dat zo'n box in de winkel al f273 kost! Verder hebben we tiepmachines, al vanaf f176, elpees en platenbommen, sportartikelen, foto- en filmapparatuur huishoudelijke artikelen, sjek, koffie en wijnen, diverse brosjures. NIEUW: eten bij de chinees in de Folkingerstraat voor 10% korting!

### nait soez'n

verschijnt tweewekelijkse; abonnementsprijzen: f10,- inkl. GSB, GSB-reduktieburo, Studair en Student f14,50 los abonnement

Visserstraat 56, Groningen, tel. 050-134888

#### medewerkers:

Ruud Kunnen, Willem Kerkhoven, Henk Lankamp, Fons Buesink, Maya Vermeulen, Jan Dierks Hierenga.

druk: Stichting  
drukkerij  
C. Regenboog

N.B. redactionele stukken worden niet ondertekend.

vervolg van pag.1

## NAVORDERING

Reeds tijdens de bezetting van het Akademiëgebouw in mei j.l. heeft de GSB deze praktijk bestreden; later hebben zes Groninger juristen de invoering met terugwerkende kracht van een nieuw definitie afgewezen. De reactie van Klein, waarom de U-Raad had gevraagd, was vol strekt onvoldoende. Hij ontkende zonder meer dat er sprake was van wetgeving met terugwerkende kracht. Het College van Bestuur zag hier in echter voldoende aanleiding om toch een voorstel te doen om tot uitvoering van de navordering over te gaan. Boikotters, die examens wille doen, zouden een verklaring, opgesteld door Klein, moeten invullen. Zij zouden moeten verklaren, geen kolleges, werkgroepen, praktika of ko-assistentschappen te hebben gevolgd in de bojkotjaren. Het tekenen van deze vrijstellende verklaring is de enige manier om het kollege-

vervolg van pag.1

## ANTI-BEZUINIGINGSMANIFESTATIE

### werkgelegenheid

Zeer nadrukkelijk werd op de manifestatie Kleins bezuinigingspolitiek in verband gebracht met de sterk toenemende werkloosheid. Door Henk Groenhof, namens het Groningse comité tegen de werkloosheid, werd van de regering geëist dat de stop op de universitaire bouw wordt opgeheven. Er moet dadelijk geld over de brug komen. Nieuwbouw voor de universiteit betekent werk voor de Groningse arbeiders. De strijd van de mensen op de universiteit en die van het comité ondersteunen elkaar. "Wij zijn solidair met jullie strijd, jullie moeten solidariteit zijn met onze strijd. Solidariteit is ons parool!" zo besloot Henk Groenhof zijn toespraak. Ook door Hans Geleijnse, lid van het aktiekomitee Hoger Onderwijs Brabant, werd met nadruk gewezen op de gevolgen die de bezuinigingen van Klein hebben voor de bevolking. De Meerjarennota wil aan de TH-Tilburg stafplaat- sen onttrekken. Dat zal van invloed zijn op het hele onderwijs in Noord Brabant, bovendien betekent het een vergroting van de werkloosheid in Tilburg e.o. Volgens Geleijnse druipt de nota van Klein in tegen de beloften van de regering om de werkloosheid te bestrijden. Hij riep dan ook op het verzet nationaal te bundelen en beschouwde de GSB-manifestatie als de eerste aanzet daartoe. Marijke Spies, wetenschappelijk medewerker aan de Universiteit van Amsterdam, stelde dat de aap van De Brauw uit de mouw van Klein was gekomen. Er wordt een onderwijsbeleid gevoerd, dat

geld niet alsnog te moeten betalen. De GSB is van mening, dat ook boikotters, die praktika etc gevolgd hebben deze vrijstellende verklaring moeten kunnen ondertekenen. Dat is mogelijk als ipv de zg Klein-verklaring, de verklaring Nicolai wordt gebruikt. De laatste maakt gebruik van de letterlijke wetstekst (nl: "deelname aan onderwijs") en niet van een nadere definitie van onderwijsvoorziening. Onderwijs kan dan zo geïnterpreteerd worden als tijdens de boikot door Nicolai aangegeven is, nl dat verplichte praktika, werkgroepen enz. geen onderwijs, maar examenvoorzieningen zijn. Een student die gebruik maakt van examenvoorzieningen, is niet kollegeplichtig. Wat betreft niet verplichte kolleges etc achteraf valt niet te contro leren of iemand deze gevolgd heeft.

Vanwege deze juridische, maar ook vanwege zijn principiële bezwaren tegen de navordering was de U-raad van mening,

dat de navordering minimaal moet worden uitgevoerd.

Klein zal door het KvB nogmaals duidelijk gemaakt moeten worden, dat zijn uitvoeringsbepalingen onwettig zijn. De navordering heeft daarmee een nieuwe deuk opgelopen. Ook in Amsterdam (GU), Delft en Utrecht stuit de navordering op voor Kleir onoverkomelijke bezwaren. In Amsterdam heeft dit zelfs geleid tot een motie van wantrouwen aan het adres van het College van Bestuur, dat zich ontpopte als een marionet van de staatssecretaris. Als Klein verstandig is, dan vervangt hij zijn eigen verklaring door die van Nicolai. Voorlopig kan iedereen examens doen zonder eerst 1500 gulden geboikot kollegegeld te moeten betalen.

Wie meer inlichtingen over de boikot van de navordering wil hebben of op de een of andere manier in moeilijkheden dreigt te komen, kan al tijd terecht op het GSB-kantoor, Visserstraat 56

is gericht op de behoeften van de markt. Het zijn de economische machthebbers die het wetenschappelijk onderwijs naar hun hand zetten; Klein en Van Kemenade weven er wat progressieve riedels omheen. Onder het mom van nivellering moeten de lonen van academici omlaag tot op het nivo van dat van HBO-ers. Maar dat zal tot gevolg hebben dat de HBO-lonen ook zullen zakken. Dat is geen nivellering, dat is zakken met de hele hap. Slechts de grote bedrijven hebben hiervan voordeel.

### solidariteit

De anti-bezuinigenactie die de GSB aan de universiteit heeft georganiseerd, ontving veel bijval van andere organisaties. Solidair verklaarden zich: USVA, VCSB-vvv, werkgroep gezondheidszorg van VERA, groepsbestuur onderwijs ABVA NVV Groningen, FJG-afd. Groningen, ANJV, VERA, SRD, Suriname-werkgroep, NVB, CPN-afdeling Groningen. Tijdens de manifestatie werd ook het woord gevoerd door Hanneke Jagersma namens de HBO-bond. Zij gaf aan dat de bezuinigingen van Klein evenzeer gelden voor het HBO als voor het wo. Een duidelijk voorbeeld is het bouwbeleid. Zij riep dan ook op tot gezamenlijke solidariteit en actie om het afbraakbeleid van Klein op alle fronten terug te dringen.

### personeel

Niet alleen de studenten, ook het personeel van de universiteit ondervindt de gevolgen van de bezuinigingen. Door Martin de Jonge

werd de taakverzwaring voor de wetenschappelijke staf uit de doeken gedaan. Terwijl de studentenaantallen stijgen met 40%, komt er niet meer dan 11% w.p. bij. Maar ook het technies en administratief personeel voelt de regeringspolitiek aan den lijve. Er worden strange openingstijden voor de subfakulteitsadministraties gehanteerd, studenten en stafleden moeten vaak zelf grote hoeveelheden type-werk verrichten. Toch verslechtert de werksituatie van het t.a.p. zienderogen, zoals door Wilma Lakerveld werd uiteengezet. En toch durft Klein te beweren dat het tap niet hard genoeg werkt, en dat er maatregelen genomen moeten worden om de arbeidsproductiviteit van de typistes te verhogen. Terecht stelde Wilma Lakerveld dat dat slechts mogelijk is door het werkklimaat te verbeteren, dwz. door meer personeel aan te stellen.

### akties

De strijd gaat door. Deze bezuinigingsactie is niet het einde van de strijd tegen de afbraakpolitiek van deze regering, het is daarentegen het begin van een veel heviger strijd. Het personeel zal zich harder dan ooit inzetten voor verbetering van hun werksituatie, de studenten voor verbetering van het onderwijs. Pieter Stein, sekretaris onderwijs van de GSB, kondigde alweer nieuwe acties aan. De stops, posthumus, de aanslagen op de demokratisering en de bezuinigingen in het belang vd studenten, zowel als vd bevolking moeten ze bestreden worden!



## SLECHT FRIESLAND-PLAN KLEIN

De U-Raad heeft het voornemen van Klein om tot 1979 de toelatingscapaciteit van de Universitaire Vestiging in Friesland per jaar op slechts 50 studenten te stellen, onaanvaardbaar genoemd. Daarentegen heeft hij als eis gesteld dat per jaar minimaal 100 nieuwe studenten worden toegelaten. Tevens heeft de U-Raad iedereen die zich betrokken voelt bij de Universitaire Vestiging, opgeroepen zich actief in te zetten om het beleid van de universiteit te ondersteunen. Ook Kleins plannen om per jaar tot 1979 slechts 15 formatieplaatsen ter beschikking te stellen, werden door de U-Raad afgewezen.

### meerjarennota

De houding van Klein toont aan dat hij het bezuinigingsbeleid dat is neergelegd in zijn Meerjarennota stringent wil uitvoeren. De opmerkingen dat de aantallen en bedragen die in de nota worden genoemd, voorlopig zijn en nog kunnen veranderen, worden uitermate ongehoorzaam. De Friese Vestiging is een uniek experiment van een juiste integratie tussen HBO en WO. Deze integratie staat bovendien hoog in het vaandel van de PvdA-bewindslieden op O & W geschieden. Desondanks zal hun bezuinigingspolitiek tot gevolg hebben dat de Friese Vestiging de komende jaren nauwelijks van de grons zal komen. Dit zal weer ernstige gevolgen hebben voor de ontwikkeling van het hoger onderwijs in Friesland. Ook de verwachte toename van de werkgelegenheid in Leeuwarden en omstreken zal niet



## ...TOCH HAD IK ME ONZE INTEGRATIE ANDERS VOORGESTELD...

door gaan.

De noodzaak van een breed en sterk verzet tegen de plannen van Klein blijkt uit dit voorbeeld nogmaals dui-

delijk. Met zijn oproep aan alle betrokken om zich actief op te stellen tegen de regeringsplannen, heeft de universiteit daar een eerste begin mee gemaakt.

## FELLINI'S AMACORD

Zeer enthousiast waren de reacties van de mensen die Fellini's nieuwe film "Amacord" waren gaan zien: "te gek", "...zeer goed...", werd mij verteld. Met de verwachtingen daarom enigszins hooggestemd toog ik naar de bioscoop. Achteraf moet ik konstatoren dat de film mij toch wel wat tegenviel. Erg veel meer dan een aantal jeugdherinneringen, en dan vooral gezien door de ogen van een middelbare scholier toont de film niet. Daar moet onmiddellijk bijgezegd worden, dat deze jeugdherinneringen zeker het aanschouwen waard zijn. Met name de grappen, die Fellini zich weet te herinneren uit zijn schooltijd zijn aanleiding voor enkele prachtscènes. Van de sociale realiteit van zijn tijd is echter in de film niet veel te merken; spoudies is er iets van door-

gedruppeld. Het feit dat zijn jeugd zich in een dorp afspeelde zal hieraan wel niet vreemd zijn. Helemaal duidelijk wordt dat als je bedenkt dat het gaat om de tijd van het fascisme. In slechts één scène komt dat naar voren. Fellini toont dan een fascistiese parade in zijn dorp. De manier waarop deze verfilmd is doet eerder belachelijk aan dan serieus. Het hele gedoe rond de toespraken van de fascist en het oprichten van een gedenkteken van Mussolini doet aan een klucht denken. Van 't enig mogelijke en noodzakelijke antwoord tegen het fascisme, nl. de georganiseerde en eensgezinde strijd van alle krachten van de bevolking zie je niets. De enige vorm van verzet die Fellini toont is de volgende: 's avonds als alle fascist en zich in de cafe's hebben verzameld, klinkt plotseling trots en hoog o-

ver de daken van de huizen, het strijdlied van de arbeiders de "Internationale". De fascist en gaan de straat op en ontdekken dat het geluid van boven van de kerktoren komt. Als idioten schieten ze hun revolvers en geweren leeg, tot er iemand raak schiet. Als het geluid van de Internationale ophoudt blijkt het slechts een gramfoon te zijn geweest... Wat dat betreft zijn de films van Fellini inderdaad nogal pretentieloos. Verder is "Amacord" toch wel de moeite waard om te gaan zien. Fellini's vakmanschap staat er borg voor, dat het filmwerk uitstekend in orde is. En jekrijgt toch wel een aantal aardige aspecten te zien van de kleinburgerlijke milieu's uit de dertiger jaren, waar Fellini klaar blijkbaar zelf ook uit voort komt.

Ruud Weijdeveld

## TENTAMENAKTIE SOC.-GEOGRAFEN

Mede als gevolg van de discussie die door de GSB-actiegroep sociale geografie over het eerstejaarsstudieprogramma is gestart, is de toets Fysiese Geografie verschoven naar 30 januari. Deze toets zou aanvankelijk op dezelfde dag worden afgenomen als het tentamen-Tamsma. Door de GSB-groep wordt gewezen op het feit dat dit een typies voorbeeld van een slechte tentamen-planning is en dat een goede tentamen-planning noodzakelijk is om het hoge zakkingspercentage in de propedeuse te drukken. In een vorige Nait Soez'n is vermeld dat een motie van de GSB-actiegroep om een tweede herkansing mogelijk te maken, is aangenomen naar de eerstejaars-overlegkommissie. Het lijkt er veel op dat van de kant van de staf pogingen worden ondernomen deze motie onder tafel te werken.

## U-RAAD TEGEN WERKLOOSHEID

De universiteitsraad heeft afgelopen vrijdag een motie aangenomen, waarin gewezen wordt op de grote werkloosheid in de noordelijke regio. De universiteit neemt daarbij als grootste werkgever in de provincie een bijzonder verantwoordelijke plaats in. In de door de GSB ingediende motie wordt gewezen op de werkloosheid in de bouw en toeleveringsbedrijven, die mede veroorzaakt is door de bouwbeperkingen aan de universiteit. Verder wordt aangegeven dat de beperkingen in de personeelsuitbreiding tot gevolg hebben gehad dat de onderwijs- en werksituatie aan de universiteit verslechterd is, en ook een vergrote werkloosheid onder wetenschappelijk en niet-wetenschappelijk personeel hebben veroorzaakt. Daarnaast wordt de grote jeugdwerkloosheid aangestipt, die de laatste jaren vergroot is o.a. door de studentenstops bij HBO en WO. In de motie wordt aangedrongen op meer geld van de regering, zodat er meer gebouwd kan worden en het personeel uitgebreid. De beperkingen van de toelating tot het hoger onderwijs worden van de hand gewezen. De universiteitsraad eist meer en betere opleidingsmogelijkheden in de regio.





# politieke partijen formuleren kritiek GROTE TWIJFELS OVER HERSTRUKTURERING

Op 2, 4 en 11 september j.l. heeft er een overleg plaats gevonden tussen de onderwijs commissie van de tweede kamer en Van Kemenade en Klein. Onderwerp van discussie was het door de universiteiten fel afgewezen Wetsontwerp Herstructurering Wetenschappelijk Onderwijs (wetsontwerp posthumus). Zowel de progressieve als de konfessionele partijen bleken nogal wat kritiek te hebben op de wetsvoorstellen. Vooral de uniforme 4-jarige cursusduur en de selectieve propedeuse werden sterk in twijfel getrokken.

## bedenkingen

De vertegenwoordiger van de PvdA zag niet erg de noodzaak, de dwingende noodzaak nog wel, om te komen tot een uniforme 4-jarige cursusduur. Hij wees daarbij ook op de noodzaak van kwalitatieve verbetering van onderwijs en onderzoek. Tevens vreesde hij een uitholling van de universitaire democratisering door centrale, landelijke uniformering van de cursusduur. De PvdA had sterke twijfels over de mogelijkheid van een eenjarige propedeuse. Een 2-jarige propedeuse zou waarschijnlijk veel beter zijn om de studenten een goed inzicht te bieden in de verdere studie.

De ARP zei dat hun bedenkingen tegen de herstructurering de laatste jaren eerder waren toe- dan afgenomen. Deze partij vreesde o.m. dat in een 4-jarige studie te weinig ruimte voor onderzoek zou zijn. Gekonkludeerd werd dat het onmogelijk was akkoord te gaan met het wetsontwerp, zolang niet duidelijk is of de fakulteiten wel een goed 4-jarig studieprogramma kunnen maken. De ARP-woordvoerder vroeg zich af of het wetsontwerp Posthumus "niet slechts een zeer geringe, een marginale bijdrage betekent aan de realisering van de (...) doelstellingen". Hij verwachtte al met al dat de kamer best eens voor een 5-jarige cursusduur zou kunnen kiezen. De CPN gaf aan, dat het voorgestelde wetsontwerp volledig voorbij gaat aan de ontwikkelingen die de laatste jaren in de universiteiten hebben plaats gevonden. De communisten bekritiseerden fel de houding van de regering die zich tot nu toe niets heeft aangetrokken van de scherpe protesten uit de universiteiten.

De VVD stelde zich positief op tegenover de herstruktureringsplannen.

Wel vreesde men kwaliteitsvermindering van het onderwijs en m.n. ook van het onderzoek. Deze partij was duidelijk bang voor de mogelijkheid, dat de universiteiten niet zouden mee werken aan een te strakke structuur.

De CHU-woordvoerder drong aan op een grotere flexibiliteit binnen het wetsontwerp: wat betreft de cursusduur moet 4 à 5 jaar mogelijk zijn. Ook de propedeuse moet soms langer dan 1 jaar kunnen duren.

De KVP deelde wel een groot aantal bezwaren van m.n. de andere konfessionele partijen, maar vond een uniforme 4 jaar uiteindelijk wel aanvaardbaar.

DS'70 stond volledig achter het wetsontwerp, maar was ongerust over de trage behandeling. Het GPV tenslotte voelde ervoor om in de wet de mogelijkheid tot 4 à 5-jarige cursusduur op te nemen.

## verschuiving

Tot zover een kort overzicht van de huidige standpunten der politieke partijen. Vergelijken met enkele jaren geleden kan een duidelijke verschuiving opgemerkt worden. Toen waren vrijwel alle partijen vóór de herstructureringsplannen. Nu zijn er zeer grote twijfels, vooral wat betreft de uniforme cursusduur en de selectieve propedeuse. De oorzaak van die gewijzigde opstelling is ongetwijfeld het nog steeds toenemende protest uit de universiteiten. Zo hebben bv. in Groningen het afgelopen jaar zeer veel discussies in de fakulteiten plaats gevonden over de kwalijke herstructurering. Hoogtepunten van het verzet waren de onderwijs-aktieweek van nov. '73, de gezamenlijke verklaring van tientallen organisaties aan de RUG tegen het wetsontwerp, de publikatie van de staf-brosjüre "Van programma naar structuur", de aktiedagen in april '74 en de door de universiteiten afgedwongen twee de hoorzitting over het wetsontwerp. Van steeds meer kanten wordt daarbij aangedrongen op volledige intrekking van het wetsontwerp: o.a. door het LOG, het Universitair Comité voor Goed Onderwijs en de landelijke ABVA-NVV-Groep Onderwijs.

Door al deze protesten is nu ook aan vele kamerleden duidelijk geworden wat de ernstige gevolgen van de herstructurering voor het on-

derwijs en onderzoek in de fakulteiten zullen zijn.

## doorgaan

Dit belangrijke succes mag echter geen reden zijn om nu genoegzaam het protest en verzet aan de universiteiten te laten varen. Integendeel! De kamer wankelt al wel, maar wijst posthumus beslist nog niet helemaal af. Bovendien is bekend, dat bij stemmingen in de kamer partijpolitiek getouwtrek en zwaaien met portefeuilles van ministers ook een belangrijke rol kunnen spelen.

En het protest moet dus door gaan en zo hard mogelijk. Daarbij moeten we niet op de

stoelen van de parlementariërs gaan zitten om te kijken wat het meest haalbaar is: 4½ jaar, 5 jaar, 5½ jaar of misschien 5,1938 jaar. Die haalbaarheid blijkt straks bij de kamerbehandeling en is voor een zeer groot deel afhankelijk van de kracht van het universitaire protest. Hoe massaler dit protest, hoe haalbaarder onze eigen standpunten zijn. De nu al veranderde opstelling van verschillende politieke partijen heeft dat laten zien. Het is zaak door te gaan met de akties onder de eis "Intrekking van het wetsontwerp". Die eis was en is nog steeds de meest konsekwente uitdrukking van het protest van fakulteiten, studenten en personeel. Die eis moet dan ook gesteld blijven worden door alle universiteiten gezamenlijk. In het voorjaar van '75 als de parlementaire behandeling van de herstructurering voor de deur staat, moeten alle krachten hiervoor gebundeld worden. Vóór een machtige en massale aktie aan alle universiteiten!

## stemmen tellen tijdens samenzwering in Wassenaar

Prof. Dr. A. D. de Groot, die er zelf bij is geweest, heeft uit de keuken van de nederlandse onderwijsdeskundigen geklaapt. Dat deed-ie op de jaarvergadering van het Nederlands Genootschap van Leraren, twee week geleden in Utrecht. De cursusduur verkorting tot vier jaar is op een dramatische achternamiddag in Wassenaar bedacht. Een stelletje onderwijsdeskundigen was daar door Prof. Dr. J. A. Diepenhorst toen A. R. - minister van onderwijs, nu rektor-magnificus aan de VU, bij elkaar gehaald, en die hebben er toen even over gestemd. Gewoon even stemmen. Toen was er een kleine meerderheid voor vier jaar. En toen ging Prof. Dr. K. Posthumus aan het werk, en die maakte zijn nota's en bedacht wat argumenten, wetenschappelijke nog wel, want was Posthumus niet Nederlands grootste onderwijsdeskundige? En nou zitten wij met een wetsontwerp dat bijna iedereen op de universiteit slecht vindt maar waar Prof. Dr. J. A. van Kemenade nog steeds aan vast blijft houden.

De deskundigen waren het er in Wassenaar over eens dat de cursusduur korter moest. Een groot probleem voor de heren was welke titel aan het eind van de cursus moest worden uitgedeeld. Bakkalaureus of doktorandus? Over deze brandende kwestie is zeer uitvoerig gediscussieerd. Na ongetwijfeld uiterst zorgvuldig de pro's en kontra's tegen elkaar afgewogen te hebben, werd ten slotte gekozen voor doktor-

andus. Toen moest de cursusduur nog vastgesteld worden. Het was al laat, de bus zou zo vertrekken, en toen hebben ze nog gauw even gestemd. Vier jaar dus. Als we dan flink op onze poot spelen, halen we er misschien wel vijf jaar uit, aldus de verzameling hooggeleerde heren. De Groot vertelde ook dat Posthumus niet gebonden was aan de uitslag van de stemming. Toch ging hij uit van de afgesproken vier jaar, omdat hij elke cursusduur willekeurig vond. Dat betekent niets minder dan dat de argumenten die Posthumus in zijn nota's voor vier jaar aanvoert, van toepassing zijn op welke cursusduur dan ook. Maar dit terzijde.

Het spreekt voor zich dat alle grond onder het wetsontwerp is weggevaagd nu bekend is geworden dat het meest centrale onderdeel ervan, de cursusduurverkorting zonder argumenten, met slechts een kleine meerderheid van stemmen, door een kleine groep professoren uit de konfessionele hoek, in het diepste geheim in Wassenaar is bedacht.

De Wassenaarse samenzwering heeft een enorm bouwwerk tot stand gebracht, maar het is gebouwd op niets, hoogstens drijfzand. De heren hebben de zaak met handopsteken afdaan. Vinger nat maken, opsteken en Diepenhorst telde even.

Voor de tweede kamer moet het nu niet meer zo moeilijk zijn. Gewoon even stemmen. Tegenstemmen natuurlijk.

Ruud



op 27 november

# LAK-manifestatie Groningen

Het Landelijk Actiecomité Gezondheidszorg afdeling Groningen organiseert op woensdag 27 november een manifestatie over de toestand in de gezondheidszorg, toegespitst op de eigen situatie, d.w.z. in Groningen. Het Lak afdeling Groningen is begin september '74 opgericht vanuit jongerenorganisaties werkers in de gezondheidszorg-medies en "klinies-psychologische" studenten; de afdeling Groningen staat dus nog aan het begin van de grote strijd. Juist daarom is het initiatief tot deze manifestatie zo belangrijk, want op deze avond zullen vele knelpunten in de gezondheidszorg, zoals die voortvloeien uit de maatregelen en plannen van staatssecretaris Hendriks, bediscussieerd gaan worden.

## nota

Want ook al heeft Hendriks de personeelsstop in de ziekenhuizen onlangs moeten intrekken onder druk van de massale acties van de G-Z-werkers die z'n hoogtepunt bereikte in de antipersoneelsstopmanifestatie juli '74 - 't blijft rommelen in die sferen, niet zo verwonderlijk ook. Nog steeds ligt de "Structuurnota-Hendriks" er, die in de lente van '75 door de tweede kamer behandeld zal gaan worden.

Deze structuurnota betekent concreet:

- inkrimping van de intramurale gezondheidszorg
- afremming van de "groei" (als die er al is) van de eerstelijns-geneeskunde.
- invoering van een systeem van budgetvoering per regio, waarbij het ministerie een bepaald genormeerd bedrag aan die regio toewijst

- en Hendriks zich uitdrukkelijk het recht voorbehoudt zelf maatregelen te treffen als de regio's er niet van kunnen rondkomen - bijvoorbeeld

slecht, dat ze niet voldoen aan wat de arbeidsinspectie erover heeft vastgeleed. Toetsing van de feitelijke situatie -aan de "norm"-

een compensatie beloofd van 3,5% extra personeel. Bij de werkers in de gezondheidszorg bestaat echter 't idee, dat hier in de praktijk niets van terecht is gekomen met als gevolg dat hun arbeidsomstandigheden helemaal niet verbeterd zijn, maar verslechterd. Het nauwkeurig in de gaten houden van deze compensatieregeling zal een tweede punt zijn voor het LAK- ook voor de discussie op woensdag 27 nov.

## rapport

Tenslotte zal op de manifestatie ruim aandacht besteed worden aan een knelpuntenrapport, gemaakt samen met de Projektkluster Gezondheidszorg van Kliniese Psychologie; daarin zijn de ernstigste knelpunten in de gezondheidszorg in Groningen op een rijtje gezet -66k m.b. t. de moeilijkheden t.a.v. de studentenstops voor HBO- en WO-mediese studierichtingen.

Dit alles is belangrijk genoeg om iedereen, die zich betrokken weet bij de ontwikkelingen in de gezondheidszorg, op te roepen op 27 november aanwezig te zijn op de LAK-manifestatie. Plaats: Tehuis- 20.00 uur.



beeld door invoering van een eigen risico. Voeg dit bij de nu al tot "structureel" verheven beperkte opnamecapaciteit van de mediese studierichtingen, de stops bij het HBO, en de te beperkte verpleegstersopleidingen - dan is 't totaalbeeld van afbraak van deze kollektieve voorziening aardig compleet.

## werkers

Met alle gevolgen van dien voor de werkers in de gezondheidszorg. Naast de structuurnota zal op de manifestatie dan ook aandacht geschonken worden aan de arbeidsomstandigheden van hen die werken in de mediese beroepen. De problemen die zich hier voordoen zijn grofweg te onderscheiden in twee punten:

- a) Algemeen zijn de arbeidsomstandigheden vaak zo

is derhalve een belangrijke activiteit voor 't LAK in de toekomst.

b) Onlangs is -zeer terecht- de zware arbeidsdag voor de werkers in de gezondheidszorg ingekort tot 8½ uur. De beloofde 8-urige werkdag zal per 1 april '75 worden ingevoerd (was overigens coorspronkelijk 1 jan. '75!) Om deze verkorting van arbeidstijd op te vangen is

## eisenpakket LAK

Op 19 oktober 1974 werd door het LAK het volgende algemene eisenpakket vastgesteld:

1. Voor alle sectoren in de gezondheidszorg
  - uitbreiding personeelstekort
  - voldoende voorzieningen
  - meer middelen voor verbetering van de eerstelijns geneeskunde.
2. Recht op een goede gezondheidszorg voor iedereen.
3. Geen eigen risico in de ziekteverzekering.
4. Geen sluiting, geen verkrotting van de ziekenhuizen.
5. Inspraak voor de werkers en de bevolking.
6. Geen afbraak - maar recht op een goede gezondheidszorg voor iedereen.

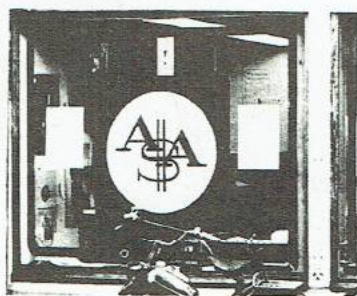
Dit algemene pakketeisen zal door de verschillende sectoren zelf uitgewerkt worden in specifieke eisen. In december zullen de specifieke eisen in een nieuwe LAK-krant komen te staan.

## verontwaardiging over ASA

De plannen van de ASA (Algemene Studenten Arbeidsbemiddeling) om chauffeurs te leveren aan automobilisten die een pilsje te veel ophebben, hebben felle verontwaardiging gewekt.

Onlangs heeft al het actiecomité van taxichauffeurs in Groningen hierover scherpe afkeuring uitgesproken. Na soortgelijke verklaringen van VERA en Stand-By, hebben nu ook een aantal jongerenorganisaties een protestverklaring uitgegeven tegen de nieuwste ASA-praktijken. De organisaties (ANJV, FUG, GSb, HBO-bond, NVV-jc) wijzen er op in hun

verklaring, dat de ASA niets anders is dan een commercieel uitzendburo, dat misbruik maakt van de slechte inkomenspositie van de



studenten. Met haar nieuwste initiatief doet de ASA nu

tevens een aanslag op de werkgelegenheid en het inkomen van de taxi-chauffeurs in Groningen. De jongerenorganisaties verlangen van de gemeente dat deze stappen ondernemen tegen deze kwalijke stunt. Ook in het verleden hebben commerciële uitzendburo's onaanvaardbare dingen gedaan. In 1970 was het de schandalige praktijk van de Rotterdamse koppelbazen, die aanleiding gaf tot massale stakingen in de havens en de metaal. Vaak probeert men stakingen te breken door via uitzend-

buro's "werkwilligen" aan te trekken (bv. staking bij Pelger, Emmen in 1972). Commerciële uitzendburo's ontlenuen hun bestaan aan de slechte inkomenspositie van b.v. de studenten en aan de grote werkloosheid. Juist de laatste tijd zien we dan ook dergelijke buro's als paddestoelen uit de grond schieten. Het is dan ook zaak dat de uitzendburo's overbodig gemaakt worden, door de inkomenspositie van o.a. studenten te verbeteren, door de grote werkloosheid effectiever te bestrijden.



# IN STRIJD VOOR DEMOKRATISERING SOCIOLOGEN GAAN DOO

## OORBURG EN FORTUYN BEDANKEN VOOR D.B.

Naar aanleiding van het standpunt dat Ter Borch tijdens een overleg met de verschillende groeperingen bij sociologie meende te moeten innemen, zijn twee stafleden, Oorburg en Fortuyn, afgetreden als lid van het Dagelijks Bestuur van de subfakulteit. Ter Borch, die als voorzitter van het Kollege van Bestuur de bijeenkomst leidde, sprak als zijn opvatting uit dat zolang er geen vakgroepen zijn ingesteld, de hoogleraren verantwoordelijk zijn voor het onderwijsprogramma en alles wat daarmee samenhangt. Fortuyn en Oorburg trokken daar de zeer terecht konklusie uit dat ze dan in een DB zaten dat in feite niets te vertellen heeft. Daar hadden ze geen zin in en ze besloten hun tijd dan maar aan iets zinvollers te besteden. Ze traden af.

De GSB-afdeling sociologie vond dit besluit weliswaar begrijpelijk, maar betreunde het ten zeerste. In de huidige situatie moet juist gestreden worden tegen het krachteloos maken van de raad en het DB. Daarom moeten ze zo goed mogelijk blijven functioneren, en dat is de reden dat de GSB in beide is blijven zitten.

De opmerking van Ter Borch is uiterst twijfelachtig. Hoe de zaak formeel ook mag liggen, de democratisering van de universiteit is ook bij sociologie al zover voortgeschreden dat de democraties tot stand gekomen bestuursorganen, de raad en het DB, en niet de hoogleraren, verantwoordelijk zijn voor het onderwijs en onderzoek. Door de democratiseringsacties aan het eind van de 60-er jaren hebben de studenten en medewerkers democratische rechten veroverd op de hoogleraren. Ter Borch zegt nu zonder meer dat de klok moet worden teruggedraaid, dat de democratie van studenten en personeel moeten worden afgeschaft. Tegen zo'n botte Broekmeyerpolitiek moeten alle progressieve en democratische krachten in het geweer komen, moet actie worden gevoerd om de democratisering te verdedigen. De GSB blijft, juist daarom in de raad zitten.

Ten tweede heeft Ter Borch met zijn uitspraak het opstappen van de anti-demokraten onder de staf in feite

goedgekeurd. In feite heeft hij de kant van Lulofs, Van Holthoon, Gadourek en Lindenberg gekozen. Voor deze groep rechtse stafleden loopt de GSB niet weg. De kroondocenten zijn erop uit een bestuurlijke chaos te scheppen, waarin ze dan hun ondemokratische vakgroepplannetjes hopen te kunnen doordrukken. Als Ter Borch zegt dat er eerst vakgroepen moeten worden ingevoerd, dan steunt hij de kroondocenten in hun opzet.

## na bezetting

Hoe de actie gevoerd moet worden hebben de studenten laten zien. Ruim 24 uur hebben zij het sociologiegebouw aan de Oude Boteringstraat bezet. Het was een open en demonstratieve bezetting. Open, om duidelijk te laten uitkomen dat het de studenten er niet om te doen was de goede gang van zaken te saboteren, demonstratief om juist degenen aan te wijzen die wel de democratische gang van zaken aantasten. De gevolgen van de actie bleven niet uit: nog tijdens de bezetting werd bekend dat Gadourek, Lindenberg, Van Holthoon en de andere vakgroepplannen hadden ingetrokken "omdat de meningen erover binnen de staf zover uiteen lopen". En één van de uit de raad weggelopen stafleden

verbaasde vriend en vijand met de bewering dat nooit iemand had gezegd geen doktoraalbullen te zullen ondertekenen. De rechtse staf is duidelijk geschrokken van de krachtige actie van de studenten. Toch zijn ze hun plannetjes niet vergeten. Sommigen werken in het geniep aan een nieuw studieprogramma zonder daar studenten bij te betrekken, anderen broeden snode vakgroepplannetjes uit, ook zonder studenten. De GSB-afdeling heeft daarom op een meeting vorige week gesteld dat deze zaken in alle openheid ter discussie moeten komen te staan. Er moet een Algemene vergadering komen, om een discussie te voeren over de eventuele instelling van vakgroepen, beter gezegd over de instelling van een substructuur. Hoewel deze AV slechts opiniërend kan zijn, mag de subfakulteitsraad niet aan de resultaten ervan voorbij gaan. Hetzelfde geldt voor het studieprogramma van volgend jaar. Er moet dit jaar weer een onderwijsweek komen, zodat iedereen in een open discussie voorstellen voor het nieuwe programma kan doen en bespreken. Op basis van een dergelijke week heeft de onderwijskommissie vorig jaar een studieprogramma vastgesteld. Dit jaar moet dat weer gebeuren.



## MISTER LINDENBERG

Mister Lindenberg is lektor in de Algemene sociologie. Hij heeft gestudeerd in zijn geboorteland Duitsland en aan beroemde universiteiten in Engeland en Amerika. Vanuit Watergateland is hij de oceaan overgestoken om aan de Gronigse universiteit de boel op stellen te zetten. Gedurende de korte tijd dat hij hier is, heeft hij een spoor van vernieling getrokken. Steeds als er een raad

## U-RAAD SPREEKT ZICH NOG NIET

De U-raad heeft geen uitspraak gedaan over het optreden van de rechtse staf bij sociologie. De motie, die was ingediend door de commissie democratisering, en waarin het uit de raad treden van deze heren werd afgekeurd, kreeg 14 stemmen voor, 1 tegen en 13 blanco. Aangezien er in het reglement van orde van de U-raad

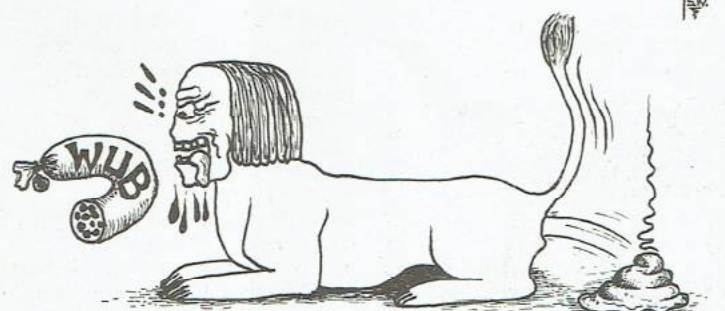
een bepaling is opgenomen dat het aantal voor en tegenstanders tezamen groter moet zijn dan de helft van het aantal leden van de raad (19), is de motie niet aangenomen. Het schandelijke van de zaak is, dat door Hofstee deze mogelijkheid heel duidelijk is gesuggereerd. Hofstee diende eerst een motie in

om alleen te praten over de uitspraak van Ter Broch, en niet over het uittreden van de 9 sociologen uit hun subfakulteitsraad. Deze orde-motie werd verworpen, waarna Hofstee in de discussie stelde dat hij zich van stemming zou onthouden, omdat hij geen partij wilde kiezen in een konflikt in een subfakulteit en omdat hij eerst het rapport van een ingestelde onderzoekskommissie wilde afwachten. Hij riep eventuele medestanders op hetzelfde te doen "gedachtig een bepaling in het reglement van orde".

## door de bocht

Weening ging weer eens gierend door de bocht. Deze ondertekenaar van de motie verklaarde plotseling overtuigd te zijn door de argumenten van Hofstee, en zei dat hij zich ook zou onthouden. Dit standpunt werd hem weliswaar door zijn fractiegenoten niet in dank afgenomen (Kobus had het op z'n minst fatsoenlijker gevonden als Weening even overleg had

## HET RAADSEL VAN DE RECHTSE BESTUURDERS..



INVOERING

UITVOERING



# TER BORCH MOET ZIJN MOND HOUDEN

Ter Borch heeft van de universiteitsraad flink op z'n kop gekregen voor zijn uitspraak in het overleg met de sociologen. Zoals bekend beweerde Ter Borch daar dat zolang er geen vakgroepen zijn ingesteld, de verantwoordelijkheid m.b.t. het onderwijsprogramma nog steeds bij de kroondocenten ligt. Voor de DB-leden Fortuyn en Oorburg was dat reden om hun functies neer te leggen. Ter Borch heeft alle mogelijke moeite gedaan om onder een afstraffing in de U-Raad uit te komen. Hij begon te zeggen dat zijn uitspraak à titre personnel gedaan was, later heeft hij geprobeerd de notulen van de bijeenkomst te laten veranderen, en op de U-Raad liet hij een pamflet ronddelen, waarin hij probeerde de zaak te re-

lativeren, in een kontekst te plaatsen en terug te brengen tot onduidelijkheid over de bedoeling die hij ermee zou hebben gehad. Wat ik bedoelde, zei Ter Borch, is dat de bevoegdheden, die straks de vakgroepen krijgen nu bij de hoogleraren liggen. Zelfs deze versie van zijn uitspraak werd ontmaskerd als inmenging. Want de inzet van het demokratiseringskonflikt is nu juist: wat voor vakgroepen, op welke manier, wie zitten erin, hoe groot moeten ze worden, moeten ze wel worden ingevoerd? Dergelijke vragen bepalen de bevoegdheden van de vakgroepen en juist over dergelijke vragen lopen de verschillende opvattingen ver uiteen. Als Ter Borch dan zegt dat

de hoogleraren nu alle bevoegdheden hebben, dan weet hij niet waar hij het over heeft. Ter Borch kan beter zijn mond houden, aldus Nauta. Dat Ter Borch à titre personnel zou hebben gesproken maakte weinig indruk op de U-Raad. Hij zat daar als voorzitter van het CvB, en sprak daarom als bestuurder. Er werd met grote meerderheid een motie aangenomen, waarin de uitspraak van Ter Borch onwenselijk en afkeurenswaardig werd genoemd. Bovendien sprak de U-Raad als zijn mening uit dat in de situatie bij sociologie de verantwoordelijkheid voor het onderwijs bij de sub-fakulteitsraad dient te liggen.

## EKONOMIE: HOOGLERAREN HOLLER FAK.RAAD UIT

In artikel 8 van de W.U.B. staat dat de fakulteitsraad het onderwijsprogramma vaststelt, met een nadere regeling van examens en tentamens. De verdere invulling van de tentamens geschieden door vakgroepen (vroeger door de hoogleraren). De moeilijkheid zit 'm nu wàár de bevoegdheden van de fakulteitsraad ophouden, m.a.w. hoe gedetailleerd mag de fakulteitsraad het studieprogramma vaststellen en wijzigen?

Dit probleem heeft al vanaf februari 1972 tot grote moeilijkheden in de economische fakulteit geleid. De eerste keer toen de fakulteitsraad besloot de keuzevrijheid in het kandidaats te vergroten. De hoogleraren boycotten dit besluit anderhalf jaar lang en beweerden dat de fak.raad haar bevoegdheden te buiten was gegaan. Onlangs gaf hetzelfde punt weer grote moeilijkheden toen de studentenfractie Progres met succes een voorstel in de fakulteitsraad indiende om een studieverzwinging in het tweedejaarsblok statistiek ongedaan te maken. Mede op aansporing van de hoogleraren weigert het Dagelijks Bestuur dit besluit van de raad uit te voeren! Dit zijn twee voorbeelden van een kwalijke tendens: de hoogleraren proberen de fakulteitsraad steeds machtelozer te maken, door konsekwent te proberen zoveel mogelijk bevoegdheden van de fak.raad naar de

vakgroepbesturen over te hevelen. Dit is vooral gunstig voor de hoogleraren, omdat de studenten uiterst povertjes in deze vakgroepbesturen vertegenwoordigd zijn, de kandidaatsstudenten zelfs helemaal niet. Dit komt doordat de fakulteitsraad onder zeer sterke druk van de hoogleraren een zeer konservatief vakgroepreglement heeft aangenomen. De demokratisering bij economie wordt dus van twee kanten bedreigd: de hoogleraren proberen de vakgroepsbesturen zo sterk mogelijk te maken en de fakulteitsraad zo zwak mogelijk, en de studenten hebben in de vakgroepen bitter weinig te vertellen. Het blijkt zelfs (zie boven) dat het voor de studenten onmogelijk is in de fakulteitsraad wat tegen de sluipende studieverzwinging te doen. Tegen deze tendens kunnen de studenten zich maar op één manier verweren: hun belangen verdedigen door in de jaren akties te voeren tegen studieverzwinging, scherpe selectie en voor een goed onderwijsprogramma met een flinke keuzevrijheid. Dergelijke goed gevoerde akties zullen tevens de positie van de studenten in de fakulteitsraad verstevigen, en zullen de hoogleraren noodzaken om aan de studenten meer beslissingsrecht in de vakgroepen toe te kennen.

G.S.b. Aktiegroep  
Economie

R



## G SPEAKING

of kommissie sprong, was hij erbij. Met professionele deskundigheid heeft hij de vakgroep theorie in oprichting en de onderwijskommissie opgeblazen. En om het decorum van professionaliteit te verhogen blijkt hij nog steeds geen nederlands te kunnen spreken. Dus staat Lindenberg voor de eerstejaarskolleges engels te spreken. Onlange liep dat een beetje

mis. Een eerstejaarsstudent belde hem op. De telefoon in huise Lindenberg werd opgenomen door het jongste zoontje. "Papa, er is telefoon voor jou!" "Ik kom er aan!", sprak de lektor. "Hallo, wie is daar?" "Pietje de eerstejaarsstudent". "Oh, Lindenberg speaking". Wat sommigen wel niet moesten doen om van hun professionele verantwoordelijkheid blijkt te geven!

JIT

gepleegd), met het miste zijn uitwerking niet. De kworumbepaling in het reglement van orde werd in werking gesteld, de motie komt pas op de volgende vergadering weer aan de orde.

## misbruik

Door de aanwezige sociologen werd dadelijk een vergelijking gemaakt met het misbruik dat Van Holthoorn en zijn trawanten van de kworumbepaling bij sociologie hebben gemaakt. Een maatregel die bedoeld is om de demokratische gang van zaken te garanderen werd door hen aangegrepen om de besluitvorming in de raad onmogelijk te maken. De kworumbepaling in het U-Raadsreglement heeft tot doel te voorkomen dat de U-Raad besluiten neemt als veel leden afwezig zijn. Dus ook een bescherming van de demokratische gang van zaken. Door de GSB-fractie werd benadrukt dat de U-Raad door geen standpunt in te nemen, de kant van de weggelopen stafleden zou kiezen.

Desondanks zijn de sociologen vastbesloten door te gaan met hun strijd voor behoud van de demokratisering. Binnekort wordt er gewoon een raadsvergadering uitgeschreven, het DB blijft zijn werk doen en de nieuwe ad-hoc onderwijskommissie bereidt het studieprogramma van volgend jaar voor. In december zullen er nieuwe verkiezingen voor de stafgeleding worden gehouden, waarna in januari de raad weer opgevuld kan zijn. Belangrijk in die verkiezingen is dat er twee partijen aan mee doen: PRO-WP en W & O (Wetenschap en Onderwijs), de klub van Van Holthoorn cs.

De GSB heeft zich reeds uitgesproken voor samenwerking met PRO-WP. Slechts eenheid van alle progressieve krachten aan de subfakulteit kan de garantie van een goed studieprogramma bieden, kan de aanvallen van rechts binnen de subfakulteit en die van de bezuinigingspolitiek van Klein op het onderwijs afslaan.



# schijndebatten verhullen werkelijke problemen

## BEHANDELING ONDERWIJS- BEGROTING IN 2<sup>e</sup> KAMER

Vrijwel geruisloos is de afgelopen week in de tweede kamer de onderwijsbegroting afgehandeld. Was het onder Biesheuvel, toen De Brauw en later Van Veen de slechte plannen maakten, nog zo dat behalve de CPN en de PSP ook PvdA, PPR en D'66 de eisen die in de massale onderwijs-akties werden gesteld in de kamer naar voren brachten, nu in de situatie dat de zgn. progressieve drie zelf de ministers leverden had 't er alle schijn van dat de regeringspartijen van te voren waren overeengekomen dat alles aan de orde mocht komen, behalve de werkelijke problemen van het onderwijs.

Wat wel ter sprake kwam: over- en eindeloos gemeier van de konfessionelen en de VD over "de vrijheid van onderwijs", maar dan niet over de stops bij het hoger onderwijs en daardoor de ontranteling van het middelbaar onderwijs; nee, rechts had zich gestoord aan de (vrijblijvende) verhalen van de ex-onderwijs-socioloog Van Kemenade in de Memorie van Toelichting over "maatschappelijke structuren", "innovatieprocessen" en nog meer van dat moois en omdat ze, naar ze zeiden, de positie van hun bijzonder onderwijs in gevaar zaen komen, trokken ze ten aanval tegen deze vermeende "staatspedagogiek" en tegen "ongezond dirigisme en centralisme". (Blij toe dat ze niet over de bezuinigingen hoefden praten.) De rest van de tijd werd besteed aan zulke de grondslagen van ons huidige onderwijsbestel ra-

kende thema's als daar zijn de subsidiëring van de christelijke sociale academie te Ede en de huishoudelijke voorlichting ten plattelande.



Verder deelde Klein nog mee dat de optrekking van de HBO-beurzen naar WO-nivo (kosten 6 miljoen) toch ten koste van de WO-begroting zal gaan, opnieuw naar beneden nivelleren dus, en stelden de bewindslieden de kamer 20 (!) nota's en rapporten in het vooruitzicht. Wat niet ter sprake kwam: angstvallig werd door de regeringspartijen verzwegen, óók door de sprekers van de progressieve drie, datgene waarvoor de regering van het VNO prijzende schouderklapjes kreeg, nl. dat de totale onderwijsbegroting 4% minder is van de totale rijksbegroting vergeleken met vorig

jaar. Verzwegen ook werd de noodtoestand, waarin het hele onderwijs verkeert: van de groeps-grootte en de personeelstekorten bij het kleu-

ook niet als ze gekamoufleerd zijn in het onderwijs-sociologies boeventaaltje van Van Kemenade. De afgelopen week hebben vormingswerkers en werkende jongeren, ondersteund door de landelijke organisatie voor vormingswerk van werkende jongeren, ANJV, NVV-jc, KWJ, CNV-jongeren ABOP-sektie vormingswerk en de prot. chr. Bond voor onderwijzers, in Den Haag hun eisen gesteld voor beter onderwijs voor de werkende jeugd; HBO-studenten van HTS-en en Akademies voor Expressie hebben met sukses in Den Haag gedemonstreerd voor handhaving van het voorbereidende jaar, het Aktiekomitee Hoger Onderwijs Brabant heeft een grote meeting gehouden tegen de afbraak van de hogeschool Tilburg; Gedeputeerde Staten van Limburg hebben zich uitgesproken tegen de beperkte opzet die Klein en Van Kemenade willen geven aan de mediese fakulteit Maastricht; de GSb en het Universitair Komitee voor Goed Onderwijs hebben net de aktieweek achter de rug. De akties zullen versterkt moeten worden doorgezet, dat is een duidelijke zaak. In het voorjaar hebben we de kamerbehandeling van de stopswet en mogelijk ook van Posthumus te verwachten, ondertussen gaan de bezuinigingen door.

De kamer heeft nu nog geprobeerd de problemen op de universiteiten te negeren. Onze akties zal ze echter dwingen een andere houding aan te nemen. Dat staat vast.

ter- en basisonderwijs, via de volkomen verstopping die in het middelbaar onderwijs optreedt en het slechte onderwijs voor de werkende jeugd tot en met de problemen van het hoger onderwijs (stops, personeels- en ruimte-tekort etc.) Daar werd ook door de sprekers van de PvdA die twee jaar geleden nog in de onderwijsaktiekomitees eisen op deze punten ondersteunde, niet over gerept. Maar het moet deze lieden wel duidelijk zijn dat het niet aangaat te doen alsof er niks aan de hand is. De mensen in het onderwijs pikken de verslechteringen niet, ook niet van PvdA-ministers,

## HBO-BEURZEN GAAN OMHOOG TEN KOSTE VAN W.O.

De inkomenssituatie van HBO-studenten is vaak nog slechter dan die van studenten van de universiteit. De beursmaksima voor het HBO liggen een stuk lager dan die voor het WO. Al jaren wordt door de regering toegegeven dat hiervoor geen enkele grond aanwezig is. De situatie is echter nog steeds niet veranderd: er zou nl. geen geld zijn om de HBO-beurzen op te trekken tot WO-nivo.

Dat is natuurlijk een merkwaardige zaak. Wat is nu 6 miljoen om die HBO-beurzen op te trekken vergeleken met

de 1000 miljoen die in 1975 ekstra voor defensie wordt uitgegeven.

Onlangs hebben nu toch de akties van het LOHBO (landelijk overleg van HBO-studentenorganisaties) en het LOG tot sukses geleid. Diverse malen is de eis gesteld dat de HBO-beurzen zouden moeten worden opgetrokken tot WO-nivo, o.a. in de inkomensdemonstratie van 2 maart j.l. In de tweede kamer heeft nu de PvdA-fraktie zich uitgesproken voor een dergelijke optrekking per 1 september 1975. Hoewel staatssekretaris Klein oorspronkelijk pas

in 1977 bij de invoering van een nieuw studiefinancieringsstelsel die gelijktrekking wilde realiseren, heeft hij nu moeten toezeggen nog dit jaar met een voorstel in deze richting te zullen komen. Een loffelijk streven. Maar er zit een grote adder onder het gras. Klein wil de benodigde 6 miljoen niet ekstra boven op de onderwijsbegroting zetten. Hij wil het weghalen van het bedrag dat nu voor de studiefinanciering van de universiteiten beschikbaar is, sitgeen zo'n 8000 maksimale beurzen voor het WO uitmaakt!

Het is duidelijk dat een dergelijke overheveling onaanvaardbaar is. Ook de HBO-studenten zijn uiteindelijk het meest gebaat bij een uitbreiding van het totale bedrag dat aan studiefinanciering ter beschikking wordt gesteld, voor WO en HBO samen.

Gelijktrekking van HBO- en WO-beurzen, en meer en hogere beurzen voor beide, dat is nodig. Het LOG en het LOHBO zullen zich daarvoor blijven inzetten, en iedere dreigende verslechtering met kracht bestrijden.

Ineke Jansen



# HOORZITTING GEEÏST OVER WERKLOOSHEID

Een aantal organisaties uit de provincie Groningen, waaronder de Groninger Studentenbond, hebben een brief aan de tweede kamer gestuurd waarin aangedrongen wordt op een hoorzitting over de werkloosheid. Hieronder laten wij de integrale tekst van deze brief afdrukken.

AAN ALLE FRAKTIES VAN POLITIEKE PARTIJEN IN DE TWEDE KAMER DER STATEN GENERAAL;

De werkgelegenheid in de provincie Groningen is de laatste jaren schrikbarend achteruit gegaan. De achterstelling van Groningen, de politiek van bedrijfssluitingen, de bouw- en personeelsstop, de beperking van toelating tot het hoger onderwijs zijn in onze provincie de oorzaken van een steeds stijgende werkloosheid! Vele duizenden Groningers ervaren de werkloosheid aan den lijve.

Het ernstige karakter van de werkloosheid in Groningen wordt geïllustreerd door het grote aantal jongeren dat hier zonder werk zit. Voor de vakantie was in onze provincie 1 op 4 werklozen een jongere, nu is dat al 1 op 3. De cijfers van september, vergeleken met die van september vorig jaar van het aantal werkloze bouwvakkers, later meer dan een verdubbeling van de werkloosheid zien. Daar komt nog bij, dat in andere jaren de maand september vergeleken met andere maanden een iets gunstiger beeld gaf. Het aantal werkloze vrouwen is van augustus tot september 1974 absoluut gestegen, zo ook de groep jongeren van 19 tot en met 22 jaar. In de konfektie is de toestand verre van rooskleurig. In 10 jaar zijn in deze sektor 27.000 arbeidsplaatsen verloren gegaan. De afgelopen maanden heeft het ontslagen geregend, vele jongeren zijn daarvoor getroffen. In onze provincie werden voor 1 juni bij Zwacon 75 mensen ontslagen, bij GRF-Winschoten 81 mensen en bij Grol-Ter Apel 115. Na 1 juni volgden Dröge-Winschoten met 13, Serriës-Nieuwe Schans met 12 en Goes-Stadskanaal met 31.

Alsof dat nog niet genoeg is, worden nu de werkers bij Muller bedreigd met ontslag. Het Noorden krijgt de helft van wat men anders kreeg van de regering ter bestrijding van de werkloosheid. De winsten uit onze bodemschatten verdwijnen deels in de zakken van Shell en consorten, maar de miljarden winsten zijn nog niet genoeg, de aardgasrijzen worden met 35% verhoogd.

Nog geen jaar geleden beloofde minister-president den Uyl dat de regering het aantal werklozen beneden de 100.000 zou houden. Het aantal werklozen is inmiddels gegroeid tot 161.000. Rond de jaarwisseling zullen het er naar verwachting 200.000 zijn. "Als het aantal daar niet bovenuit stijgt, ben ik een tevreden man", aldus minister Boersma, maar maatregelen om van de werklozen tevreden

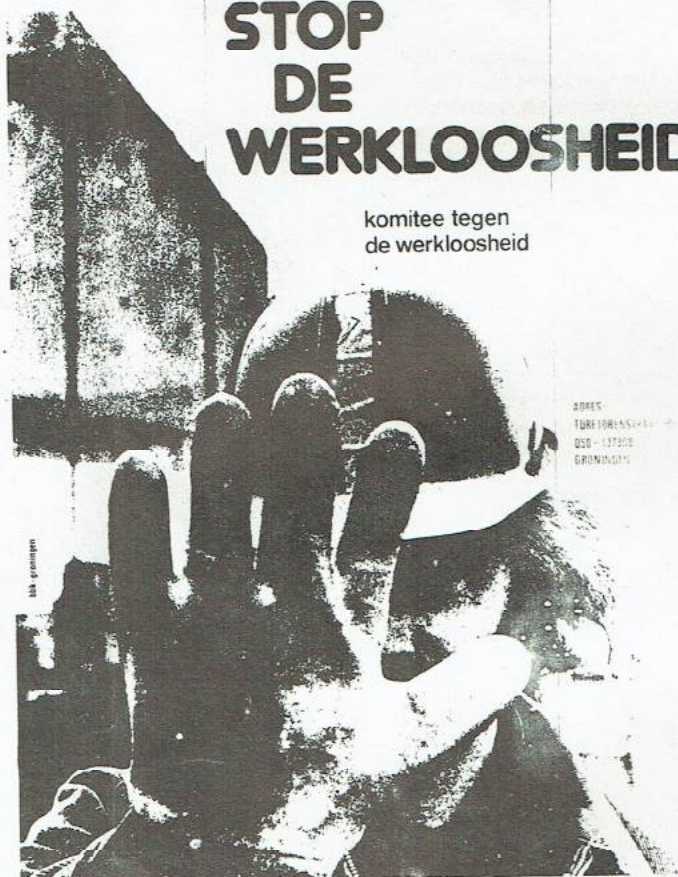
mensen te maken, blijven tot nog toe achterwege.

In Groningen is van de kant van de jongeren het initiatief genomen om de strijd tegen de werkloosheid te voeren onder de volgende eisen:

- + MEER GELD VAN DE REGERING VOOR UITBREIDING VAN DE WERKGELEGENHEID
- + GEEN BEDRIJFSSLUITINGEN
- + GEBRUIK DE WINSTEN UIT DE BODEMSCHATTEN VOOR MEER WERK
- + GEEN UITSLUITING WEGENS PARTIELE LEERPLICHT
- + WEG MET DE BOUW- EN PERSONEELSSTOPS
- + MEER EN BETERE OPLEIDINGSMOGELIJKHEDEN IN ONZE PROVINCIE
- + GEEN BEPERKING VAN DE TOELATING TOT HET HOGER ONDERWIJS
- + GEEN AFKNIJPINGSPOLITIEK, MAAR VERBETERING VAN DE SOCIALE UITKERINGEN VOOR DE JONGEREN
- + OMHOOG MET DE JEUGDLONEN
- + 7-URIGE WERKDAG
- + 5 WEKEN VAKANTIE VOOR JONGEREN

## STOP DE WERKLOOSHEID!

komitee tegen de werkloosheid



BOERS-  
TUIRE (OWAS)-  
000-117300  
GRONINGEN

## KvB VOERT BESLUIT U-RAAD UIT

Het besluit van de Universiteitsraad in oktober dat het Kollege van Bestuur met Klein moet onderhandelen over de begroting van 1975 op basis van de begrotingsaanvragen van de fakulteiten, zal door het Kollege van Bestuur toch worden uitgevoerd. Zoals eerder gemeld weigerde het Kollege aanvankelijk dit besluit uit te voeren, en wilde het gaan onderhandelen nadat er in de fakulteitsbegrotingen was geschrapt.

Als argument om het U-Raadsbesluit van oktober naast zich neer te leggen, werd door het Kollege van Bestuur aangevoerd dat anders de voorbereiding van het overleg met Klein in gevaar zou worden gebracht. De U-Raad vond dat dergelijke technische zaken geen inbreuk mochten maken op de bevoegdheden van de Raad, zeker niet als het zo'n belangrijk terrein als het begrotingsrecht betreft.

Bovendien stelde de U-Raad nogmaals uitdrukkelijk dat het Kollege van Bestuur geen besluiten van de raad naast zich neer mag leggen, maar dat het de besluiten of ter vernietiging bij de Kroon moet voordragen, of moet uitvoeren.

Het overleg met Klein vindt op 12 december a.s. plaats. In deaktieweek die de GSB tegen het Haagse bezuinigingspolitiek heeft georganiseerd, is duidelijk aan het licht gekomen hoe ernstig de gevolgen ervan zijn voor het onderwijs en onderzoek en de werksituatie van studenten en personeel. Ook de gevolgen voor de bevolking (grotere werkloosheid, minder goed onderwijs) zijn ondubbelzinnig naar voren gekomen. Nu het Kollege van Bestuur heeft toegezegd het besluit van de U-Raad uit te voeren, is de kous nog niet af. Klein zal over de brug moeten komen met meer geld en meer personeel.

Dit initiatief wordt door vele werklozen en werkenden toegejuigd. Inmiddels heeft dit initiatief geleid tot de vorming van een komitee ter bestrijding van de werkloosheid en ter verbetering van de positie van de werklozen. Wij hebben met instemming kennis genomen van de eis van de Amsterdamse werklozen komitees, namelijk, dat er een hoorzitting moet komen over de werkloosheidsnota van minister Boersma.

Wij-onderstaande organisaties sluiten ons daarbij geheel en al aan en staan erop dat de werklozen uit alle delen van het land op deze hoorzitting in staat worden gesteld om hun problemen, meningen en eisen naar voren te brengen.

ondertekend door:

Algemeen Nederlands Jeugd Verbond, distrikt Groningen.  
Croninger Studentenbond

HBO-bond Groningen

Nederlandse Vrouwen Beweging, afdeling Groningen

Nederlandse Christelijke Studenten Vereniging

Vormingswerk Jong Volwassenen

Vormingscentrum voor werkende jongeren in Groningen

Vormingscentrum voor werkende jongeren in Uithuizen en omstreken

Het Komitee tegen de Werkloosheid in Groningen stelt zich eveneens achter deze brief en de daarin vervatte eis van een hoorzitting.



# jongeren slachtoffer van afbraak en renovatie

De laatste tijd hebben de plaatselijke en regionale kranten vol gestaan van de conflicten die zich in de stad Groningen afspeelden tussen de gemeente (wethouder v.d.Berg) en buurtcomités. Met name de acties van bewoners van de Davidstraat en de Coehoornsingel waren hierbij een mikpunt van diverse lieden. Van den Berg zei op een persconferentie bv. dat het ging om "kleine groepjes studenten die de huisvestingsproblematiek van studenten willen verdoezelen". Even later maakte PvdA-voorzitter Bert Middel het nog bonter door de acties die werden gevoerd tegen het renovatie- en afbraakbeleid (of liever: vóór vervangende woonruimte, want daar gaat het om) op de schouders van de CPN af te schuiven, daarmee suggererend dat de CPN wraak wilde nemen op de PvdA (met name v.d.Berg) vanwege het stemmenverlies bij de laatste verkiezingen. Een vreemd staaltje van Middel als je bedenkt dat beide partijen, CPN EN PvdA, in het College van B&W zitten. We moeten dus maar eens uitzoeken wat daar achter steekt.

## geschiedenis

In Groningen komen jaarlijks zo'n 2,5 tot 3 duizend HBO- en WO-studenten aan en die moeten dus onderdak hebben. De SSH, die een groot aantal studenten woonruimte kan verschaffen, komt door de jaarlijkse groei van de studentenaantallen in moeilijkheden. Door het bezuinigingsbeleid van de regeringen Biesheuvel en De Jong op de kollektieve voorzieningen (oa. onderwijs en volkshuisvesting) kon de SSH geen toestemming krijgen voor nieuwbouw. Datgene wat ze wel kon bouwen mocht geen naam hebben. De kwaliteit van de studentenflats bv. laat veel te wensen over. Te kleine kamers, gehorigheid, gangen die nogal op gevangenisgalerijen lijken, te weinig kookvoorzieningen, geen wasbakken op de kamers en zo kunnen we nog wel even doorgaan. Daarnaast is de afstand van de flats naar het centrum van de stad veel te groot.

En als klap op de vuurpijlde veel te hoge huren. Voor de studentenflats moet men een prijs van f140-160 betalen per maand, wat door de GSB middels een krachtige boycot van de huurverhogingen aangevochten wordt.

Omdat de SSH van de regering te weinig geld krijgt om te bouwen en van de gemeente alleen de kans kreeg om ergens ver van de binnenstad te bouwen (grond in de binnenstad

was bovendien te duur) moest zij op een andere manier onderdak verschaffen aan de studenten.

## tijdelijk

Met de gemeente kwam zij tot overeenstemming dat leegstaande huizen in afbraakbuurten aan de SSH zouden worden verhuurd. Er werd uitdrukkelijk bijgezegd dat het hier zou gaan om een tijdelijk verhuur, omdat er een andere bestemming aan die buurten was gegeven. De gemeente had echter (door de financiële beperkingen van die regeringen) geen geld om die bestemming op korte ter-



mijn te realiseren. En de huizen waren te oud en te slecht om er nog gezinnen in te huisvesten. Dus ze stonden leeg en dan konden er wel even studenten in.

Naast de toenemende aantallen studenten was er nog een andere oorzaak voor de steeds groter wordende woning- en kamernood onder jongeren. Dat was de tendens dat andere groepen jongeren steeds vroeger zelfstandig willen gaan wonen en dus onderdak moeten hebben.

De gemeente kwam hier zeer onvoldoende aan tegemoet door de bouw van twee jongerenflats in Paddepoel. Echter, ook hierbij faalden gemeente en regering in een aantal opzichten. In de eerste plaats betreft het ook hier de afstand naar de binnenstad. Daarnaast gaat het ook weer om de prijs: voor deze jongerenflats moet namelijk zo'n f200 per maand worden betaald!

## huren

Het is logies dat vele jongeren graag op het nieuwe aanbod van de SSH in gingen.

Immers, de huren in de oude wijken zijn redelijk te noemen. Daarnaast zit je dichterbij de binnenstad. Bovendien bleek het mogelijk met vrij weinig mensen een heel huis te krijgen, wat gewoon veel plezieriger wonen is.

De belangrijke voordelen van deze panden hadden tot gevolg dat enkele oude arbeidersbuurten volstroonden met jongeren. Diverse straten in de Indiëse buurt, de Oosterpoort, de Schilders- en Zeeheldenbuurt, het Centrum etc. zitten nu vol met jongeren.

Wethouder van den Berg is al jaren bekend om zijn plannen inzake stadsvernieuwing e.d.

te spelen. "Arbeiders terug naar de arbeidersbuurten" was één van zijn bekende uitspraken. Op zich is daar natuurlijk niets op tegen; ook arbeiders hebben recht op goede en goedkope huisvesting. Maar laat v.d.Berg dan wel even zeggen waar de jongeren die in de af te breken of te renoveren huizen woonden naar toe moeten! Naar de flats? Of op straat, in het park o.i.d.?

## werkgroep

Het is duidelijk dat een huisvestingsbeleid voor jongeren ontbreekt. In plaats van te gaan schelden over "kleine groepjes studenten" zou v.d.Berg er beter aan doen de eisen van de jongeren in Den Haag hard te maken, wat je van een zich progressief noemende wethouder wel zou mogen verwachten.

Zoals gezegd wordt de kamer- en woningnood onder jongeren steeds groter. De SSH, die door de bezuinigingen op het onderwijs toch al in gevaar komt, krijgt van de gemeente steeds minder panden aangeboden.

De gemeente maakt vele huizen, waar nu jongeren in wonen weer voor gezinsbewoning geschikt. Noch de SSH, noch de gemeente hebben concrete plannen om in de nabije toekomst nieuwbouw te gaan plegen voor jongeren.

De acties die in de stad worden gevoerd waren voor de belangrijkste jongerenorganisaties (ANJV, FJG, NW-jc, HBO-bond en GSB) aanleiding om gezamenlijk op te treden. De verdeeldheid die door de vorige en huidige bewindslieden werd en wordt gezaaid werd omgezet in gezamenlijk optreden. De werkgroep Jongerenhuisvesting (d.i. het samenwerkingsverband) heeft begin september een manifestatie georganiseerd, waar de eis 'meer, goede en betaalbare huisvesting voor alle jongeren' kracht werd bijgezet. De werkgroep kondigde op die manifestatie aan, dat ze de de acties die in de buurten worden gevoerd, zal ondersteunen. Tegelijk werd gezegd dat in onderhandelingen met de gemeente en de SSH bovenvermelde eis hard naar voren zal brengen.

Daarbij is het er niet om te gaan het beleid van Van den Berg apriori af te kraken; voorop staat door gezamenlijk optreden de belangen van de bewoners te behartigen. Dat laatste is ook doorslaggevend voor ons als Van den Berg dat misschien niet zo leuk vindt.

jaap hooiveld



# SOLIDARITEIT MET HET DJF

In eerdere Nait Soez'ns zijn artikelen geplaatst over de situatie in Suriname en over de Volkskomité's. Ditmaal krijgt het Democratisch Jongerenfront (DJF) de aandacht.

Al meerdere jaren zijn Surinaamse jongeren actief om verbetering te brengen in hun positie. Met name in de Volkskomité's verzetten zij veel werk. In juli van dit jaar werd door een aantal jongerengroepen, met name de jongerenorganisaties uit de Volkskomité's het DJF opgericht, met het doel een organisatie te scheppen die de krachten van de Surinaamse jongeren kan bundelen.

## jongeren in suriname

De jongeren maken 70% van de Surinaamse bevolking uit. Daarmee zijn zij een belangrijke bevolkingsgroep. In het onderstaande een korte schets van hun situatie. De werkloosheid in Suriname heeft in de loop der jaren grote vormen aangenomen. Doordat de nadruk binnen de Surinaamse economie steeds meer kwam te liggen op het ontginnen van de delfstoffen (mn. bauxiet), waarvoor niet veel arbeid vereist is, en de oude koloniale plantage-landbouw ten gronde is gegaan, is op dit moment meer dan een kwart van de Surinaamse bevolking werkloos. Deze cijfers worden nog geflatteerd door het vertrek van tienduizenden voor een groot deel werkloze Surinamers naar Nederland. Vooral ook onder de jongeren is de werkloosheid zeer groot. Meer dan de helft van de bevolking tussen 15 en 25 jaar heeft geen werk. Werkloosheidsuitkeringen in welke vorm dan ook bestaan niet. Deze werkloosheid geeft de ondernemers tegelijkertijd de mogelijkheid de lonen te drukken en de werkomstandigheden zo slecht te laten als ze zijn. 'Jeugdlonen' van een tientje in de week zijn geen uitzondering. Werkdagen van twaalf uur zijn normaal. Jongeren moeten beneden hun capaciteiten en opleidingsniveau werken. Het is voorgekomen, dat jongeren, die voor kantoorwerk waren aangenomen, de varkensstal van de baas schoon moesten maken!

Het gebrek aan arbeidsplaatsen is een zware stok achter de deur om hen die wel werk hebben rustig te houden.

## onderwijs

In het Surinaamse onderwijs viert de selectie hoogtij.

Zowat de helft van de kinderen maakt niet eens de lagere school af. Driekwart van hen, die deze mijlpaal wel bereiken, gaat daarna niet verder. Middelbaar en hoger onderwijs zijn weggelegd voor een zeer kleine en selecte groep. Met name de kinderen van arbeiders en boeren worden het slachtoffer van de selectie.

Voor de scherpe selectie zijn een aantal oorzaken aan te wijzen.

- de slechte financiële positie van de gezinnen, die het onmogelijk maakt alle noodzakelijke leermiddelen aan te schaffen, en de kinderen dwingt te werken naast hun schooltijd.

- de slechte woonomstandigheden. Huiswerk moet veelal gedaan worden in de ene kamer die het gezin rijk is.
- gebrek aan scholen en leer middelen, die het bovendien zowat onmogelijk maken vanuit de school wat aan bovengenoemde problemen te doen.

de inhoud van het onderwijze. Het onderwijs in Suriname is kwa inhoud nog altijd op Nederland, en niet of nauwelijks op Suriname georiënteerd.

## rekreatie

Met de mogelijkheden voor rekreatie is het in Suriname bedroevend gesteld. In Paramaribo zijn voor 150.000 mensen in de leeftijd van 4 tot 25 1 sporthal en 1 zwembad beschikbaar. 1 sportveld moet door 7500 jongeren gedeeld worden. Wel wordt de

jeugd overspoeld met strips, commerciële films etc., die in de situatie van grote werkloosheid en weinig uitzicht op oplossingen de criminaliteit stimuleren.

## 'bijlmer-expres'

De Bijlmer-expres is de bijnaam voor de massale uittocht van Surinamers naar Nederland. Alleen al in 1971 vertrokken 10.000 mensen naar Nederland, waaronder 8.000 jongeren. Op dit moment verblijft bijna 20% van de Surinaamse bevolking in Nederland. De reden die zij voor hun vertrek hebben ligt in de slechte mogelijkheden die hun moederland hen biedt, na drie eeuwen uitplundering. Maar voor hen blijkt Nederland evenmin een beloofd land te zijn. Onder de Surinamers in Nederland heerst grote werkloosheid. Vinden zij wel werk, dan is dit vaak onderbetaald en beneden hun mogelijkheden. Ook de huisvesting is voor hen een groot probleem.

## het djf

In de Volkskomité's bestaan al langer jongerengroepen, en worden al langer activiteiten ontplooid om de positie van de jongeren te verbeteren en hen inzicht te verschaffen in de oorzaken van hun slechte situatie, de overheersing van Suriname door de Nederlandse en Amerikaanse concerns. Op het programma van de Volkskomité's staan onder

meer bijscholingskursussen, alfabetisatiewerk, rekreatiewerk en scholing. Binnen de Volkskomité's hebben zich krachtige jongerengroepen ontwikkeld, die ook ondersteuning verlenen bij andere activiteiten van de komité's, zoals bejaardenzorg.

In juli van dit jaar hebben de jongerengroepen van de Volkskomité's en anderen besloten het DJF op te richten, om te komen tot een organisatie, die ook op het nivo van heel Suriname een vuist kan maken tegen de slechte positie van de jongeren en de oorzaken van deze situatie. In het programma van het DJF staat onder meer:

- strijd tegen de werkloosheid
- strijd voor minimumloon voor jongeren
- verbod op kinderarbeid
- het verrichten van vormingswerk en scholing
- het organiseren van sport
- strijd voor recht op onderwijs voor iedereen
- solidariteit met de strijd van de jongeren voor nationale zelfstandigheid, democratie en vooruitgang.
- het vormen van een front tegen de buitenlandse overheersing van Suriname

Het Democratisch Jongerenfront in Nederland besteedt op dit moment grote aandacht aan de solidariteit met de strijd in Suriname, maar is tevens aan het werk om een organisatie te vormen voor de belangenstrijd van de Surinamers in Nederland, op die punten die specifiek voor Surinamers van belang zijn, en op andere punten in samenwerking met Nederlandse jongerenorganisaties.

Al met al verdient het DJF ten volle de solidariteit van de Nederlandse jongeren en hun organisaties. Daarom organiseert de werkgroep Suriname i.s.m. een aantal jongerenorganisaties w.o. de Gsb op vrijdag 29/11 een SURINAME-MANIFESTATIE. Vrijdag 29 november a.s. zal een start worden gemaakt met een campagne ter ondersteuning van het DJF door het financieel mogelijk maken van de aanschaf van een drukpers voor het DJF.

Op het programma van deze startmanifestatie, die in de Trefkoel wordt gehouden en om 19.30 uur begint staan onder meer: sprekers, films, dia's; het progressieve Surinaamse kabaret Revo de steelband 'Kaseko', die eerder als Kafeko op het Gsb-feest optrad. Kaarten onder meer verkrijgbaar op het Gsb-kantoor en bij de Gsb-actiegroepen.



KOMITEE JONGEREN VOOR SURINAME ANJV FJO GSB HBO BOND VERA WERKGROEP SURINAME



# aanbevelingskomitee : wordt lid van de GSb

Ondergetekenden, werkzaam aan de Rijksuniversiteit Groningen, roepen alle studenten op om lid te worden van de Groninger Studentenbond. De GSb heeft zich de afgelopen jaren niet alleen in raad en daad opgesteld tegen voorgestelde verslechteringen binnen het onderwijs, tegen een bezuinigingspolitiek, tegen voorstellen als het wetsontwerp Posthumus, maar heeft zich ook juist ingezet voor verbeteringen in het onderwijs en voor toegankelijkheid daarvan voor alle lagen van de bevolking.

De GSb heeft er steeds op gewezen, dat slechts door gezamenlijk en georganiseerd optreden van staf, tap en studenten, door eenheid op de universiteit, een progressief beleid ten aanzien van het wetenschappelijk onderwijs gerealiseerd kan worden.

ondertekend:

M. Krist, adm. medewerkster PAW  
H. Kuilman, reproductieafd. PAW  
S.A. Rozenond, stafid PAW  
J. Meinhuis, schoonmaker PAW  
W. Lakerveld, medewerkster PAW  
M. Prins, medewerkster PAW  
Sj. v. Dorp, student PAW  
R. Bosman, studente PAW afd. B  
B. Meijberg, student PAW afd. C  
L.J. Ellens, medewerkster psych.  
J. Frèrejean, medewerkster psych.  
J. Geersing, stafid psych.  
H. v.d. Sande, stafid psych.  
A. Blokzijl, medewerkster WSN  
F. Hoekman, stafid WSN  
C. Hinhout, medewerkster WSN  
J. Wolthuis, koördin. KEI '74  
R. Mauer, penningm. KEI '74  
J. Koeslag, werkgroep KEI '74  
W. Louwes, werkgroep KEI '74  
Sj. Siero, werkgroep KEI '74  
D.A. Walsma, studieadv. sociol.  
H. Kobus, medewerkster psych.  
T. Bakker, telefoniste RUG  
G.M.v. Asperen, lektor fil./theol.  
C. van Dam, medewerkster fil.  
G. Hamsen, hoogleraar filos.  
B. Delfgaauw, hoogleraar filos.  
K.M.C.v. Muijden, medewerkster RUG  
J. Huizinga, penningm. USVA  
A. de Vooigt, lid DB USVA  
B. Onnes, student soc. geogr.

G. Vaillant, student soc. geogr.  
J.J. Delvigne, stafid soc. geo.  
W. Pijpers, student soc. geogr.  
R. Coops, student soc. geogr.  
G.R.L. Schokking, stafid soc. geo.  
H. Akkemans, ex-voorzitter GSb  
T. Hovens, medewerkster PAW  
E. Ebels, stafid PAW  
C. Bakker, student theol.  
J. Cats, student economie  
Jos. Steenhuis, studente PAW  
A. Burger, studente PAW.  
B. Vonk, studente PAW  
L. Westerlaan, studente PAW  
L. van Gelder, hoogleraar PAW  
W.J. Brandenburg, hoogleraar PAW  
M. Santema, medewerkster PAW  
R. Mud, student orthopedag.  
M.G. van Veen, student PAW  
P. Witteveen, student PAW  
J. Geerts, medewerkster U.K.  
F. Disse, redaktielid U.K.  
L. Callender, medewerkster buro I&I  
J. Boon, medewerkster dienst B & G  
D. Heerke, medewerkster dienst B&G  
A. Brink, medewerkster dienst B&G  
E. Bakker-Bommerson, medew. WSN  
G. Engelsman, medewerkster biol.  
G. Blijham, stafid medic.  
M.C. de Jonge, stafid medic.  
J. Oorburg, stafid sociol.  
H. Timmerman, stafid crim. inst.

evens heeft de GSb de belangen van de studenten behartigd inzake de noodzakelijke verbeteringen in de sociaal-economische positie van de studenten, vaak in samenwerking met andere jongerenorganisaties zoals op het gebied van de jongerenhuisvesting.

Ondergetekenden zijn van mening dat het, voor het goed kunnen vervullen van deze taken, noodzakelijk is dat de studenten zich organiseren in de Groninger Studentenbond. Hiermede niet stellende dat zij het op ieder specifiek punt eens zijn met het beleid van de GSb, roepen ondergetekenden alle studenten op om lid te worden van de GSb en zo een bijdrage te leveren aan de verbetering van het wetenschappelijk onderwijs en de positie van alle bij dat onderwijs betrokkenen.

A. Mellink, stafid gesch.  
J.R. Abbing, stafid economie  
W. Stam, stafid biologie  
N. Boschman, typiste GSb  
A. Oele, medewerkster buro RUG  
G. Lameris, adviseur CvB  
H. Bruins, adviseur CvB  
G. ten Brinke, stafid WSN  
A. Winkel, medewerkster dienst B&G  
H. Kurvers, medewerkster buro RUG  
W. Gorter, conciërge  
D. Beekhuis, conciërge  
H. Hofman, conciërge  
P. Dijkema, conciërge  
R. Kesimaat, conciërge  
J. Straatman, conciërge  
R. Dort, medewerkster kantine  
B. v. Raalte, student psych.  
M. Ex, studente PAW  
A. de Jonge, student sociol.  
J. Kruize, medewerkster buro RUG  
H. Oosterveld, student ekon.  
J. de Boer, stafid scheikunde  
R. Kunnen, redakt. Nait Soez'n  
A.A. Regtien, stafid psych.  
P. Soethoudt, voorzitter GSb  
K. Iwana, stafid nederl.  
J.J. de Boer, student nederl.  
J.R. Kwist, stafid nederl.  
M. Nieboer, student nederl.  
A.J. Everboer, student nederl.  
P. Weeda, studente spaans

H. Taming, student nederl.  
K.R. de Graaf, stafid nederl.  
J. de Vries, studente nederl.  
G. Brummel, stafid nederl.  
J. v.d. Mark, stafid nederl.  
F. Woudstra, studente engels  
J. Voort, studente engels.  
J. v.d. Bij, student engels  
R. Bremer, stafid engels  
I. Kooi, studente psych.  
H. Lankamp, redakt. Nait Soez'n  
B. Schot, student rechten  
J. Rozema, lid DB jur.fak.veren.  
C. Karsten, studente rechten  
H. Benthem, kontaktpers. bew.kom.  
C. v. Reemst, idem  
G.J. Huisman, voorzitter SSH  
J. Moormann, voorzitter U-raad  
P. Ulenbelt, student psych.  
A. Burger, student PAW  
B. Runhaar, student PAW  
G. Menninga, student WSN  
Th. Mensen, student sociol.  
M. de Ruiter, student medic.  
H. Wichers, student scheik.  
S. Zeldenrust, student scheik.  
J. Vat, student biologie  
H. v.d. Broek, student biol.  
R. Weijdeveld, student gesch.  
P. Romijn, student geschiedenis  
J. Terwisscha, student gesch.  
H. Dijk, student theologie

## ook academici naar beneden genivelleerd

Dat we in een rare wereld leven kan iedereen weten: hoge werkloosheid, m.m. onder bouwvakkers en jongere, terwijl voor het werk dat op uitvoering wacht geen geld is. Toch gaat Hoogovens gigantisch investeren in... Zuid-Afrika. Werktijdsverkortings bij Van Gelderspapierfabrieken, terwijl er een ontzettende vraag is naar papier en de prijzen van papier en boeken natuurlijk de pan uit vliegen.

Werkloosheid onder de jongeren-mede omdat er geen plaats is op voortgezette (al of niet) opleidings-terwijl bouwvakkers zo aan het werk kunnen om die capaciteit, tenminste qua ruimte, uit te breiden. Stops-herstructurerings-Bezuiniging, 't is aan de orde van de dag, of 't nu een universiteit is of een kleuterleidstersopleiding. Een rare boel, als je er zo tegen aan kijkt. Maar er gaat enig licht schijnen in de duisternis als je goed op uitspraken van het ondernemersdom let.

Een week of twee-drie geleden waren ze weer eens bijeen in Utrecht. En daar werd gezegd dat een groot deel van de nederlandse jeugd een "te hoge" opleiding had. Maar liefst dertig procent van de onderwijs verlagere student af op middelbaar of hoger niveau, terwijl er slechts twaalf procent banen door ondernemers en overheid op die "hoogte" zijn te vergeven. Daarom verlangden een aantal ondernemers dat de kloof tussen opleiding en functies door de overheid gedicht gaat worden.

En daar is de regering nu hard mee bezig: de capaciteit van in ieder geval het hoger onderwijs loopt relatief hard achteruit, door allerlei bezuinigingsmaatregelen, waar zelfs De Brauw niet van terug zou hebben, als hij er nog had gezeten.

Het kwalificatienivo van de bevolking wordt zo netjes aangepast aan de grillige ups en downs van het kapitalisme. Wie kan zoiets nog "recht op onderwijs" noemen?

Naw daarmee samen hangt 't voorstel van minister

Boerema - om het begrip "passende arbeid" maar af te schaffen. Dit zou dan betekenen dat de in aantal groeiende werklozen gedwongen worden (op straffe van inhouden van uitkeringen) een baantje te aangaan wat ver beneden hun kunnen ligt, en natuurlijk ook ver beneden 't loon dat ze zouden kunnen verdienen.

Lekker goedkoop voor overheid en ondernemers, het vulle werk kan dan door de werklozen worden gedaan; en met enige mistzaaiing en "goeie wil" kun je 't ook nog wel verkopen als "nivellering".

Dat 't daar in de praktijk niets, en dan ook helemaal niets mee te maken heeft, kunnen we bv. leren van in het verleden gedane ondervraag. Aan het einde van de 80-er jaren, toen het werklozenpeil ook onrustbarend was - als gevolg van de kapitalistische economische crises - zijn o.a. in New-York studies verricht naar de invloed van werkloosheid onder hooggeschoolden (academici e.a.) op het loonpeil van andere bevolkingsgroepen. Ook toen al bleek, wat we nu op kleine schaal ook kunnen waarnemen: academici en hogeschoolden krijgen niet-passend (lager betaald) werk - met als gevolg dat de categorie voor wie dit werk wel op nivo ligt - ook een stap naar beneden moet doen -, met als gevolg dat de laag daaronder zakt - enz. Wie worden uiteindelijk de dupe van deze "nivellering"? De ongeschoolden worden werkloos - en alle werknemers - van hoog to laag - zakken in loon. De concerns en de overheid - als werkgevers - blijven buiten schot. Dat is geen nivellering maar gewoon werknemers loon afhendig maken! De huidige bezuinigingspolitiek ten aanzien van het hoger onderwijs heeft hier alles mee te maken. De ratio erachter is dat het nivo van scholing vande bevolking aangepast moet worden aan datgene wat er door werkgevers op de arbeidsmarkt geëist wordt. 'T is maar dat we weten waar al die bezuinigingen vandaan komen.

Maya

**versterk je vakbond**

**word lid van de groningen studentenbond**

Visserstraat 56 - giro 2443200 - telefoon 134888